

Aleg. 176.

Sprawozdanie

Komisji budżetowej o petycyi l. 1154 (960) Komitetu wystawy krajowej rolniczo-przemysłowej oraz sztuki polskiej w Krakowie, żądającej dotacyi z funduszu krajowego na pokrycie niedoborów tejże wystawy.

Wysoki Sejmie!

Urządzona w roku zeszłym Wystawa krajowa w Krakowie, zamknięta została z niedoborem 30.230 zł. 21 ct. — Niedobór ten pokryty zostanie w części kwotą 10.000 zł., którą Rada miejska krakowska z funduszków gminy przeznaczyła. W celu pokrycia zaś reszty, t. j. 20.230 zł., uprasza Komitet tej wystawy, by Wysoki Sejm z funduszków krajowych odpowiednią sumę przyznać raczył.

Proszący podnosi, iż pod jednym tylko względem zawiódł się w swoich oczekiwaniach, to jest, iż liczba ogólna zwiedzających wystawę była, z powodu długo trwającej niepogody, o wiele mniejszą, niż się komitet spodziewał; a ztąd o wiele mniejszy dochód z wstępu, której to okoliczności przypisać należy powstały niedobór.

Dołączone do petycyi zestawienie kosztów wystawy i ich pokrycia wykazuje:

Iż wydatki tej wystawy uczyniły	. . . . .	125.508 zł.
podczas gdy wszystkie dochody dały kwotę	. . . . .	95.278 zł.
Ztąd niedobór	. . . . .	<u>30.230 zł. 21 ct.</u>

Chcąc zdać sobie sprawę, o ile przyczynę tak znacznego niedoboru upatrywać należy w małym stosunkowo dochodzie z wstępu na wystawę, i czy inne ważniejsze powody nie złożyły się nań, wypada zdaniem Komisji przeprowadzić porównanie pomiędzy wydatkami i przychodami analogicznej wystawy z wystawą krakowską.

Do tego porównania nastrecza trafną podstawę odbyta w 1877 roku Wystawa krajowa we Lwowie.

Koszta wystawy lwowskiej, która ilością okazów i wystawców w dziale przemysłu, a po części i rolnictwa znacznie przewyższała wystawę krakowską, uczyniły razem kwotę 68.080 zł. 37 ct. podczas gdy koszta te po strąceniu wszystkich wydatków na urządzenie wystawy sztuki polskiej, (którą jako osobny dział traktujemy), wyniosły przy wystawie krakowskiej 112.361 zł. 7 ct. zatem były prawie dwa razy tak wielkie.

W pojedynczych zaś pozycjach wydatki te przedstawiają się następująco:

Koszta :

	<i>Wystawy we Lwowie</i>	<i>Wystawy w Krakowie</i>
Budynki i urządzenie wystawy	41.232 zł. — ct.	73.377 zł. 21 ct.
Wynagrodzenie architektki	685 „ — „	4.000 „ — „
Premie dla wystawców i zakupno fantów dla loteryi	5.393 „ 92 „	2.804 „ — „
Zasiłki dla wystawców	2 694 „ 61 „	2.390 „ 38 „
Wszystkie inne koszta administracyjne	18.074 „ 84 „	32.442 „ 48 „
Ogółem	68.080 zł. 57 ct.	115.014 zł. 07 ct.

Różnicę w wydatkach wystawy krakowskiej, pomiędzy cyfrą podaną przez komitet, a poniżej wykazaną w kwocie 2.653 zł. wyjaśnia ta okoliczność, iż zaliczono do wydatków całą kwotę zaliczek na transporta w sumie 3.000 zł, gdy z zaliczek tych 2.653 zł. zwrócono.

Przechodząc do dochodów.

Ogólne dochody wystawy krakowskiej, po strąceniu dochodów z wystawy sztuk pięknych uczyniły . . . . . 77.420 zł. — ct.

Dochody wystawy lwowskiej dały . . . . . 79.380 „ — „

Zatem tej ostatniej więcej **1.960 zł.**

Dochody te przedstawiają się w niektórych pozycjach jak następuje:

	<i>Dochody wystawy lwowskiej</i>	<i>Dochody wystawy krakowskiej</i>
Dotacja krajowa	5.000 zł. — ct.	10.000 zł. — ct.
„ miast	5.655 „ — „	10.000 „ — „
„ rządowa	8.989 „ 37 „	7.500 „ — „
Dochód z wstępu na wystawę	28.653 „ — „	20.945 „ — „
„ z loteryi	1.339 „ 47 „	7.412 „ — „
Z składek w kraju	7.357 „ 56 „	2.544 „ 02 „

Powyższe zestawienie uwidocznia, iż wystawa krakowska przy dochodach mniejszych jedynie o 1.960 zł. wykazuje niedoboru 30.230 zł., podczas gdy wystawa lwowska dała zwyżkę w czystym dochodzie w kwocie 11.300 zł. Cyfry te upoważniają do przypuszczenia, że na nader niefortunny wynik finansowy wystawy krakowskiej składać się musiały i inne ważniejsze przyczyny, niż stosunkowo mniejsza niż we Lwowie liczba zwiedzających wystawę.

Twierdzić to tem śmieiej można, gdy cała różnica z dochodów ze wstępu na niekorzyść wystawy krakowskiej przedstawia cyfrę jedynie 7.708 zł., a natomiast bilans ogólny wykazuje w czystym dochodzie wystawy lwowskiej w porównaniu z krakowską, na korzyść pierwszej, poważną kwotę bo 41.530 zł. a. w.

Nadto twierdzenie komitetu wystawy krakowskiej, iż ubytki w dochodach bezpośrednich wystawy, jakimi są w regule dochody z wstępu i loteryi, były głównym powodem nader znacznego niedoboru, porównanie z odnośnymi dochodami wystawy lwowskiej nader osłabia.

Dochody te bowiem dały wystawie krakowskiej 28.357 zł., lwowskiej zaś 29.982 zł. zatem tej ostatniej li o 1.675 zł. więcej.

Nie jest i nie może być zadaniem komisji budżetowej, badać i oceniać wszystkie istotne przyczyny niefortunnego finansowego wyniku wystawy krakowskiej. Czy nań złożyły się tak ważne powody, jakimi w tym razie bywają mało odczuta potrzeba wystawy, niedostateczne przygotowanie, lub inne niepomyślnie okoliczności i wpływy, oto pytanie otwarte?

Że jednak dorywczość w postanowieniu co do samego przedsięwzięcia, bodaj czy nie wywołana ówczesną sytuacją polityczną — obok długotrwałej słoty w czasie trwania wystawy, tudzież

utrudnień paszportowych ze strony sąsiedniego państwa, odbiły, ba nawet odbić się musiały niekorzystnie co do udziału w wystawie, zdaje się być pewnem. Mimo to Komisya budżetowa nie waha się twierdzić, że za wysokie wydatki, przekroczenie miary tego, co w stosunkach kraju na urządzenie wystawy łożyć wypada i ekonomicznie może być usprawiedliwionem, oto prawdopodobnie jeżeli nie główne, to w każdym razie niezaprzeczone przyczyny niepowodzeń finansowych wystawy krakowskiej.

W obec udzielonej już znacznej dotacyi z funduszu krajowego na wystawę krakowską i czynności dawno spełnionej, wszelkie dalsze datki ze strony kraju uważane być muszą nie jako pożądane poparcie usiłowań pojedynczych ku dźwignieniu stanu ekonomicznego kraju — lecz jedynie jako uwzględnienie dobrych chęci, gorliwości i obywatelskiego poświęcenia tych, którzy myśl urządzenia wystawy w Krakowie podjęli i urzeczywistnili.

Ten więc wzgląd, jak również okoliczność, iż wystawa krakowska urządzoną została w interesie całego kraju i pod firmą jego, wreszcie iż o ile może w niektórych działach nie odpowiedziała ona nadziejom i oczekiwaniom, zawsze jednak zajmie niewątpliwie w historii wystaw przemysłowo-rolniczych jedno z niepoślednich miejsc, a co do wystawy sztuk pięknych pierwszorzędne, skłania Komisją budżetową do uczynienia wniosku:

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

- a) Na pokrycie niedoboru wystawy krajowej rolniczo-przemysłowej oraz sztuki polskiej, odbytej w Krakowie w roku 1887 Sejm przeznacza zł. pięć tysięcy a. w.
- b) Kwota ta ma być wstawiona do budżetu krajowego na rok 1888.

Lwów 17. Stycznia 1888.

Przewodniczący :
Smarzewski w. r.

Sprawozdawca
Abrahamowicz w. r.

